

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	33098
Nom	Ordenació del territori
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	9.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1104 - Grau CC.Ambients	Facultat de Ciències Biològiques	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1104 - Grau CC.Ambients	158 - Ordenació del territori	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ROMERO RENAU, LUIS DEL	195 - Geografia

RESUM

* En aquesta assignatura es pretén explicar el contingut, la regulació i la pràctica de la planificació territorial, urbanística i sectorial enfocada al medi ambient, mitjançant la qual es tracta de donar coherència als processos d'ordenació i desenvolupament territorial en un marc de crisi ambiental i climàtica. La seva normativa fixa el marc enquè es desenvolupa la gestió d'un territori de forma sostenible. Es contemplen les diferents escales de l'ordenació del territori, des de la mundial fins a l'europea, nacional, autonòmica i local, i la complexa relació entre elles.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

- * Estar matriculat en les assignatures dels mòduls Bases científiques y Bases científiques del medi natural.

1104 - Grau CC.Ambients

- Coneixement dels principis bàsics, de les eines i de les metodologies sobre ordenació i gestió del territori.
- Capacitat per realitzar estudis i analitzar projectes sobre la planificació territorial dels medis rural i urbà.
- Capacitat de caracterització i prevenció dels principals riscos ambientals i d'interpretació de mapes de risc.
- Coneixement i capacitat de valoració de la importància dels aspectes socioeconòmics en la gestió i la planificació dels recursos naturals abiotícs i biòtics.

- * Realització de treballs pràctics que impliquen la resol·lució de problemes, l'anàlisi d'informació i la seu interpretació crítica.
- Preparació i exposició de seminaris breus, tant individuals com en grups reduïts, que impliquen recerca de bibliografia, integració d'informació en llengua espanyola i anglesa, la seu anàlisi i síntesi, exposició oral en públic i la seu defensa.
- Utilització de bases de dades bibliogràfiques en format electrònic, accés a revistes i d'altres publicacions en format imprès i electrònic, i ús almenys de un programa informàtic de presentació (p.e. Power Point).
- Resol·lució de problemes que impliquen la presa de dades qualitatives i quantitatives en treball de camp, l'anàlisi d'aquestes dades i la seu interpretació en un context teòric.
- Coneixement i aplicació de les principals metodologies i ferramentes per a la ordenació i gestió del territori.
- Realització d'estudis, interpretació i anàlisi de projectes sobre la planificació territorial global, la planificació del medi rural i la planificació urbana.
- Coneixement i valoració de la inter-relació entre els principals riscs ambientals i els processos d'ordenació del territori.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a la Ordenació del Territori

- Concepte de planificació del desenvolupament territorial sostenible.
- Problemes i processos territorials. Objectius de la ordenació del territori.
- Relacions entre ordenació del territori, paisatge i sostenibilitat ambiental.

Durada: 5 hores de teoria i 2 hores de pràctiques (aproximadament)

2. L'ordenació del territori i les escales danàlisi

- L'ordenació del territori a escala internacional i europea.
- La planificació territorial a Espanya.
- La normativa bàsica de la ordenació del territori i urbanisme a la Comunitat Valenciana.

Durada: 9 hores de teoria, 4 hores de pràctiques i 2 hores de seminari (aproximadament)

3. Enfocaments, mètodes i instruments per a l'ordenació i gestió territorials

- Enfocament: del Pla Director als escenaris: zoning, model territorial, estratègia territorial.
- Instruments: Contingut dun pla territorial. Sector públic i agents privats en la ordenació del territori. La necessitat d'avaluació dimpacte territorial com part del Pla.
- Mètodes: Metodologia bàsica dels processos de planificació. Etapes dun pla. Proposta de metodologia per a la elaboració de plans estratègics.

Durada: 10 hores de teoria i 9 hores de pràctiques (aproximadament)

4. Planificació rural

- Canvis als espais rurals i noves demandes; conseqüències territorials. El sistema despaïs oberts i la seua valoració en la ordenació del territori.
- El problema de la despoblació rural i l'Espanya buida.
- La ordenació del sòl no urbanitzable en la planificació municipal i la seua regulació a la Comunitat Valenciana.
- L'espai rural com espai protegit. La planificació i gestió dels espais protegits.

Durada: 8 hores de teoria (aproximadament) i 15 hores de pràctiques (2 eixides de camp i dues pràctiques d'aula de 15 hores cadascuna)

5. Planificació urbana

- El Pla General; les determinacions de la ordenació estructural.
- El planejament de desenrotllament: Plans Parcials, Plans de Reforma Interior i Plans Especials.
- L'execució del planejament. El Programa d'Actuació Integrada i l'agent urbanitzador.
- Instruments d'ordenació urbana.

Durada: 12 hores de teoria (aproximadament) i 2 hores de pràctiques en aula

6. Riscos ambientals i ordenació del territori

- Caracterització dels riscs ambientals i del canvi climàtic.
- Els factors del risc i les estratègies de mitigació i adaptació. El paper de la ordenació del territori.
- Metodologia de treball per a la consideració dels riscs ambientals en els processos d'ordenació del territori.
- El risc dinundació a la Comunitat Valenciana; el Patricova.

Durada: 2 hores de teoria i 2 hores de Seminari

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	54,00	100
Pràctiques en aula	22,00	100
Pràctiques en aula informàtica	10,00	100
Tutories reglades	4,00	100
Elaboració de treballs en grup	25,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	45,00	0
Preparació de classes de teoria	45,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	225,00	

METODOLOGIA DOCENT

- * Presentació a l'aula dels continguts teòrics més importants i amb major dificultat mitjançant l'exposició per part del professor, complementat amb preguntes i debats amb els estudiants. En gran part dels temes els alumnes hauran d'haver llegit prèviament a la classe material divers (manuals, fitxes, articles científics, documents de planificació o textos variis) proporcionat o indicat pel professor.

- Classes pràctiques de camp.
- Classes pràctiques d'aula normal o d'informàtica relatives a l'estudi de casos, resol·lució de problemes, anàlisi de documentació o cartografia, preparació d'eixides de camp...
- Classes pràctiques de debat sobre un tema de singular interès.
- Seminaris.
- Tutorials de grup i individuals per a aclariment de dubtes de la teoria o de les practiques i treballs.

AVALUACIÓ

* Tipus de prova del total)	Valor (%)
Proves objectives, consistents en un o varis examens de la part de teoria de l'assignatura; podran incloure qüestions teòric-pràctiques i resol·lució de problemes.	40
Avaluació de les activitats pràctiques a partir de l'elaboració de treballs escrits i/o exposicions orals.	25
Treball de curs en grup: contingut, presentació i exposició oral.	35
Per a sol·licitar l'avancament de convocatòria d'aquesta assignatura l'alumne ha de tenir en compte que haurà d'haver realitzat les activitats obligatòries que s'indiquen en la guia docent de l'assignatura.	

REFERÈNCIES

Bàsiques

- AYALA-CARCEDO, J. y OLCINA, J. (2002): Riesgos naturales. Madrid: Ariel.
- BENABENT. M. (2015): Introducción a la teoría de la planificación territorial. Sevilla: Universidad de Sevilla.
- GONZÁLEZ-VARAS, S. (2005): Urbanismo y Ordenación del Territorio. Pamplona: Thomson-Aranzadi. 2ª edición.
- OREA, D. (2008): Ordenación territorial. Madrid: Mundi-Prensa.
- RANDO, E. (2019): Legislación e instrumentos de ordenación del territorio en España. Madrid: Iustel.
- BENABENT, M. (2022): Manual de planificación territorial. Ordenación del Territorio y Urbanismo. Valencia: Tirant.

Complementàries

- COL·LECTIU PUNT 6 (2019): Urbanismo feminista. Por una transformación radical de los espacios de vida. Barcelona: Virus.
- DEL ROMERO, L. (2018): Despoblación y abandono de la España rural. El imposible vencido. Valencia: Tirant.
- GALIANA, L. Y VINUESA, J. (coord.) (2010): Teoría y práctica para una ordenación racional del territorio. Madrid, ed. Síntesis.
- GARCÍA-AYLLÓN, S. (2014): Urbanismo y Ordenación del Territorio: manual de teoría. Cartagena: Universidad Pública de Cartagena.
- HARVEY, D. (2014): Diecisiete contradicciones y el fin del capitalismo. Madrid: Traficantes de Sueños.
- JURADO, J.M. (2011): Ordenación del Territorio y Urbanismo: conflictos y oportunidades. Sevilla: Universidad Internacional de Andalucía. Libro gratuito.
- MERRYFIEL, A. (2019): La nueva cuestión urbana. Madrid: Traficantes de Sueños.

ESBORRANY